

7.2 Jämsän Vesi liikelaitos

Vesihuoltopäällikkö Pekka Karppinen

Toiminnan kuvaus

Jämsän Vesi liikelaitos toimii omana liikelaitoksenaan. Vesilaitos on palvelulaitos, jolla ei ole viranomaistehtäviä, vaan se hoitaa vesihuoltolain ja liikelaitosmallin mukaisesti vesihuoltopalvelut toiminta-alueellaan periaatteella, että kulut katetaan asiakkailta saatavilla maksuilla. Vesihuoltolain mukaista tiedottamista hoidetaan mm. kaupungin Internet-sivujen kautta.

Jämsän Vesi liikelaitos on 1.1.2008 alkaen toiminut liikelaitoksena, johon on 1.1.2009 liitetty Jämsänkosken kaupungin taseyksikkönä toiminut vesihuoltolaitos. Jämsän Vesi liikelaitokselle on määritelty uusi aloittava tase vuoden 2008 tilinpäätöksen taseista.

Kuluttajille toimitetaan keskeytyksettä heidän tarpeitaan vastaava määrä ja laatuvaatimukset täyttävää juomavettä ja jätevedet johdetaan jätevesiverkoston ja pumppaamojen kautta jätevesipuhdistamoille. Jätevesipuhdistamojen tavoitteena on kehittynein toimintamuodoin järjestää taloudellinen, vakaa ja lupaehdot täyttävä jätevesien käsittely, kuitenkin niin, että koko ajan pyritään lupaehtoja huomattavasti parempiin tuloksiin, mikäli se on kohtuullisin kustannuksin saavutettavissa.

Tavoitteet vuodelle 2022

Määrärahavaroissa on oletettu, että vesi- ja viemärijohtovikoja sekä pumppaamojen laitevikoja on sama määrä kuin edellisenä vuonna. Vesi- ja viemärijohtojen saneerausta jatketaan vanhoilla rakennetuilla alueilla. Saneerauksessa toimitaan yhteistyössä yhdyskuntatoimen Kunnallistekniset palvelut -tulosalueen kanssa ja toimenpiteet tehdään asianomaisille kohteille samanaikaisesti. Tämän lisäksi Jämsän Vedellä on myös omia saneerauskohteita.

Himoksen alueen lisävesitarve tyydytetään vuonna 2016 päivitetystä yleissuunnitelmassa esitetyllä tavalla suurentamalla runkovesijohtoa alueella ja rakentamalla uudet runkovesi- ja jätevesiputket Himoksesta Jämsään. Himoksen alueelle rakennetaan lisää runkovesijohtoa ja jätevedenpainejohtoa Himoksen alueen rakentamisen tahdissa. Toteuttamisen ehtona on yksityisten investointien alkaminen. Vesiliikelaitoksen toiminta-alueeseen ei kuulu Himoksen alue, mutta liikelaitos toimii tiiviissä yhteistyössä tehden alueen investoinnit ja vuokraamalla rakennelmat, laitteet ja putkistot alueen toimijan Himos-Infra Oy:n käyttöön. Vuokralla katetaan pitkällä aikavälillä investointien pääoma- ja rahoituskulut.

Liikelaitoksen peruspääomalle 10,5 milj.€ ei ole peritty korkoa. Tehdyssä Vesilaitoksen organisointiselityksessä vuonna 2021 huomattiin, että tilanne ei tältä osin ole vesilain mukainen, joten myös peruspääomalle otetaan 1 % korko ja peruspääomalainalle (3,9 milj.€) 4 % korko. Liikelaitoksella on lisäksi kaupungilta lainaa, jonka korko on normaalien konserniehtojen mukainen. Liikelaitoksen omaisuuden markkina-arvoksi arvioitiin em. selvityksessä nelinkertainen summa eli 40 milj.€.

Toiminnan ja talouden kehittäminen suunnitelmavuosina 2023 - 2024

Tiukentuvat laatuvaatimukset talousvedelle ja jätevesien puhdistukselle lisäävät liikelaitoksen käyttökustannuksia ja investointitarpeita. Samanaikaisesti vanhenevien verkostojen ja laitosten saneeraustarve kasvaa. Liikelaitoksen taksoja on korotettava tarvittaessa, jotta investoinnit voidaan toteuttaa investointisuunnitelman mukaisina. Investointien rahoittamiseen liikelaitos ottaa tarvittaessa lainaa.

Kehittämiskohde	Selvitys, miten tukee strategiaa
Uuden vedenottamon suunnittelu ja rakentaminen	turvataan riittävä raakavesi poikkeusoloissa
Verkostojen saneeraus	vähentää vesihuollon häiriöitä
Vedenottamoiden tehostaminen	turvataan riittävä raakavesi

Tunnusluvut ja määrärahat

Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Laskutettava vesimäärä, m3	1 101 686	1 100 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000
Pumpattu vesimäärä, m3	1 591 691	1 400 000	1 300 000	1 300 000	1 300 000
Vedenhukkaprosentti, %	30,8	12	15	15	15
Vesimittarivaihdot, kpl	49	500	500	500	500
Laskutettava jätevesimäärä, m3	791 470	820 000	820 000	820 000	820 000
Vesimaksu, euroa (sis.alv) /m3	1,86	1,86	1,95	2,03	2,03
Jätevesimaksu, euroa (sis.alv) /m3	2,74	2,74	2,88	2,95	2,95
Henkilöstö	10	10	10	10	10

Tuloslaskelma

Ulkoiset ja sisäiset	TP 2020	TA+Ita 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	4 479 962	4 498 500	4 928 500	4 929 000	4 929 000
Myyntituotot	4 387 845	4 443 500	4 873 500	4 874 000	4 874 000
Tuet ja avustukset	1 323	1 000	1 000	1 000	1 000
Muut toimintatuotot	90 793	54 000	54 000	54 000	54 000
Vuokratuotot	47 279	50 000	50 000	50 000	50 000
Valmistus omaan käyttöön	54 113	68 000	68 000	68 000	68 000
Toimintakulut	-2 606 308	-2 622 850	-2 671 250	-2 671 000	-2 671 000
Henkilöstökulut	-644 873	-654 200	-658 600	-659 000	-659 000
Palvelujen ostot	-1 096 246	-1 123 950	-1 140 950	-1 141 000	-1 141 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-793 138	-773 000	-798 000	-798 000	-798 000
Avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-72 051	-71 700	-73 700	-73 000	-73 000
Vuokrakulut	-64 506	-62 800	-64 800	-64 000	-64 000
Toimintakate	1 927 767	1 943 650	2 325 250	2 326 000	2 326 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-176 606	-168 230	-273 230	-588 000	-588 000
Muut rahoitustuotot	12 874	12 000	12 000	12 000	12 000
Korkokulut	-189 480	-180 230	-180 230	-180 000	-180 000
Muut rahoituskulut	0	0	-105 000	-420 000	-420 000
Vuosikate	1 751 161	1 775 420	2 052 020	1 738 000	1 738 000
Poistot ja arvonalentumiset	-1 054 830	-1 116 640	-1 470 940	-1 471 000	-1 471 000
Tilikauden tulos	696 331	658 780	581 080	267 000	267 000

Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	Tp2020	Ta2021	Ta2022	Ts2023	Ts2024
------------------	--------	--------	--------	--------	--------

Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	872 937	827 010	854 310	855 000	855 000
Poistot ja arvonalentumiset	1 054 830	1 116 640	1 470 940	1 471 000	1 471 000
Rahoitustuotot ja -kulut	- 176 606	- 168 230	- 273 230	- 588 000	- 588 000
	1 751 161	1 775 420	2 052 020	1 738 000	1 738 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	- 5 072 852	- 4 313 000	- 1 068 000	- 1 643 000	- 900 000
Rahoitusosuuden investointeihin	0	0	0	0	0
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 3 321 691	- 2 537 580	984 020	95 000	838 000
Rahotuksen rahavirta					
Lainakannan muutokset	3 630 000	- 570 000	- 470 000	- 440 000	- 400 000
Pitkäaik. lainojen lisäys muilta	4 000 000	0	0	0	0
Pitkäaik. lainojen vähennys kunnalta	- 600 000	- 170 000	- 70 000	- 40 000	0
Pitkäaik. lainojen vähennys muilta		- 400 000	- 400 000	- 400 000	- 400 000
Lyhytaik. lainojen muutos kunnalta	230 000	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	- 308 309	3 107 580	- 514 020	345 000	- 438 000
Rahotuksen rahavirta	3 321 691	2 537 580	- 984 020	- 95 000	- 838 000
Rahavarojen muutos	0	0	0	0	0

Riskienhallinta

Riskien seurannasta ja niiden hallintatoimenpiteistä liikelaitoksessa vastaa vesihuoltopäällikkö sekä muut tilivelvolliset ja esimiesasemassa olevat kukin omalta osaltaan.

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Talousveden saastuminen (mikrobiologinen tai kemiallinen)	3	1	3
Toimenpide	Varautumis- ja tiedotussuunnitelman ajan tasalla pitäminen.			
Toimenpide	Koulutus / harjoittelu.			
Toimenpide	Päivystys			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Sähkökatkot	1	2	2
Toimenpide	Kriittisten kohteiden varavoima.			
Toimenpide	Verkoston rakenne (ylävesisäiliöt)			
Toimenpide	Isojen jv.pumppaamoiden ylivuotoaltaat.			
Toimenpide	Päivystys.			

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Pandemia	3	2	6
Toimenpide	Työntekijöiden hajasijoittaminen, suojavarusteet, hygienia, vain pakolliset asiakastapaamiset.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	Viemäritulva tai ylivuoto	1	2	2
Toimenpide	Riittävät resurssit.			
Toimenpide	Tiedottaminen.			
Toimenpide	Ympäristövahinkojen torjunta.			
Toimenpide	Päivystys.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	Urakoitsijoiden toimintavarmuus	1	1	1
Toimenpide	Sopimustekniikka hallittava, taustojen selvittäminen ja urakoiden valvonta.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	Putkirikko / toiminnan kannalta kriittisen laitteen rikkoutuminen	1	2	2
Toimenpide	Tiedottaminen.			
Toimenpide	Verkon ja laitojen suunnitelmallinen kunnossapito.			
Toimenpide	Päivystys.			

INVESTOINNIT

JÄMSÄN VESI LIIKELAITOS	2022	2023	2024	2025	Yhteensä
Kiinteät rakenteet ja laitteet	985 000	1 600 000	900 000	1 000 000	4 425 000
Vesijohtoverkoston rakentaminen	85 000	90 000	90 000	90 000	355 000
Vesijohtoverkoston saneeraus	170 000	170 000	170 000	170 000	680 000
Jätevesiviemärin rakentaminen	85 000	90 000	90 000	90 000	355 000
Jätevesiviemärin saneeraus	250 000	250 000	250 000	250 000	1 000 000
Lisäkaivot vedenottamoille	65 000				65 000
Uuden vedenottamon suunnittelu ja rakentaminen		800 000	100 000		900 000
Rekolantien vesihuolto			150 000		150 000
Läkipohjan vesilaitos			50 000		50 000
Oinasojan vesihuolto	170 000				170 000
Läkipohjan viemärlaitos	60 000				
Pihlaiston jätevesiverkosto				400 000	400 000
Himoksen vesihuoltohankkeet	100 000	200 000			300 000
Kalusto	60 000	43 000	0	0	103 000
Pakettiauto		43 000			43 000
Kaukovalvonnan uudistaminen	60 000				60 000

Vesilaitos menot yhteensä	1 045 000	1 643 000	900 000	1 000 000	4 528 000
Tulot	0	0	0	140 000	140 000
Pihlaiston jätevesiverkosto				140 000	140 000
Vesilaitos yhteensä netto	1 045 000	1 643 000	900 000	860 000	4 388 000

Vesi- ja viemäriverkoston uudisrakentaminen

Liikelaitos varautuu vesi- ja viemäriverkostojen uudisrakentamiseen, jotta vesihuolto voidaan toteuttaa samanaikaisesti kadun rakentamisen yhteydessä. Konkreettisesti kohteet päätetään kolme kertaa vuodessa hyväksyttävässä työohjelmassa noudattaen yhdyskuntatoimen kohteiden rakentamishjelmaa. Vesijohtojen ja viemäreiden uudisrakentamiseen on varattu vuonna 2022 yhteensä 170.000 euroa.

Vesi- ja jätevesiverkoston saneeraus

Vanhon vesi- ja jätevesiverkostojen saneerauksia tehdään vuosittain. Kohteet määräytyvät kolme kertaa vuodessa hyväksyttävän työohjelman mukaisesti. Saneerauksiin on varattu vuonna 2022 yhteensä 420.000 euroa.

Läkipohjan vesilaitos

Läkipohjan taajaman mahdollisesti tarvitsema lisävesi hankitaan rakentamalla uusi porakaivo. Lisäksi varaudutaan mahdolliseen kaava-alueen laajenemisen vaatimiin vesihuoltotöihin.

Läkipohjan viemärlaitos

Läkipohjan jätevedenpuhdistamon ilmastimien uusiminen.

Pihlaiston jätevesiverkosto

Pihlaiston alueella on olemassa kaupungin vesilaitoksen vesijohtoverkosto. Alueen viemäriverkoston toteuttamisesta ns. paineviemärinä on tehty alustava suunnitelma ja kustannusarvio. Jotta hanke olisi vesiliikelaitokselle kannattava, tulisi siihen saada ulkopuolista rahoitusta 40 % ja kiinteistöjen tulisi maksaa liittymismaksu 2.310 euroa sekä kustantaa ja ylläpitää taloviemäri ja kiinteistöpumppaamo. Alue on tärkeällä pohjavesialueella.

Himoksen vesihuoltohankkeet

Pohjois-Himoksesta tulevan paineviemärin muutos.

Oinasojan vesihuolto

Läkipohjan taajama-alueella sijaitsevan Oinasojan varressa on runsaasti pientaloja, joiden jätevesijärjestelmät eivät ole kunnossa. Kohteen viemäroinnistä on neuvoteltu ELY:n kanssa. Järkevin ratkaisu on toteuttaa alueella paineviemäröinti.

Rekolantien vesihuolto

Rekolantie kuuluu Jämsän Veden toiminta-alueeseen, mutta alueelle ei ole vielä rakennettu vesihuoltoverkostoa.

Kaukovalvonnan uudistaminen

Vesihuollon kaukovalvonnan täydentäminen ja saneeraus.

Pakettiauto

Korvataan yksi nykyinen huoltoauto uudemalla pakettiautolla. Pakettiauton hankinnassa sähköauto on etusijalla.

